നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

സലിം ഡി. അഗ്ബോട്ടാലയും മറ്റുള്ളവരും

vs.

ഷമൽജി ഒധവ്ജി താക്കറും മറ്റുള്ളവരും

(2021-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5641)

2021 സെപ്റ്റംബർ 17

[ജസ്റ്റിസ് ഹേമന്ത് ഗുപ്ത & ജസ്റ്റിസ് വി. രാമസുബ്രമണ്യൻ]

സിവിൽ നടപടി ചട്ടം, 1908-ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി)-മഹാരാഷ്ട്ര കുടിയായ്മയും കൃഷിഭൂമിയും സംബന്ധിച്ച നിയമം , 1948-32 ജി,32 എം ,85,85 എ എന്നീ വകുപ്പുകൾ-1946-ൽ 'എച്ച്' എന്നയാൾ മരിച്ചുവെന്നും, അതിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവകാശികൾ 1947-ൽ ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്തുവെന്നുമാണ് വാദികളുടെ കേസ്-പ്രസ്തുത വ്യവഹാരത്തിൽ, ഹൈക്കോടതി ഒരു റിസീവറെ നിയമിക്കുകയും, അദ്ദേഹം സ്വത്തുക്കളുടെ കൈവശാവകാശവും നടത്തിപ്പും ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തു-കുറച്ച് ഭൂമി കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ വഴി വിൽക്കുകയും നിയമപരമായ അവകാശിയെ അറിയിക്കാതെ ഔദ്യോഗിക രേഖകൾ പിന്നീട് മാറ്റുകയും ചെയ്തു-പിന്നീട്, 1987-ൽ 'എച്ച്' എന്നയാളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികളും പിന്തുടർച്ചക്കാരും എന്ന് അവകാശപ്പെടുന്ന ചിലർ മറ്റൊരു കേസ് ഫയൽ ചെയ്തു, അതുവഴി 1948-ലെ മഹാരാഷ്ട്ര കുടിയായ്മയും കൃഷിഭൂമിയും സംബന്ധിച്ച നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ജി പ്രകാരം ഒരു പാട്ടക്കേസിൽ കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കാനും, അതേ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 എം പ്രകാരം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് റദ്ദാക്കാനും അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു- സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി) പ്രകാരം വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ് എന്നതാണ് പ്രതിഭാഗം ഉന്നയിച്ച പ്രതിരോധം, അതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ ഇവയാണ്: (എ) 1963-ലും 1964-ലുമായി

നിയമപ്രകാരം യോഗ്യരായ അധികാരികൾ നടത്തിയ നടപടികളെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് 1987-ൽ ഫയൽ ചെയ്ത വ്യവഹാരം കാലാവധി കഴിഞ്ഞതിനാൽ വിലക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; കൂടാതെ (ബി) ഏത് സാഹചര്യത്തിലും 1948-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85 സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിതക്ക് വിലക്കേർപ്പെടുത്തുന്നു-അതനുസരിച്ച്, പ്രതിഭാഗം ഉന്നയിച്ച രണ്ട് കാര്യങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരം തള്ളി-വാദികൾ നൽകിയ റെഗുലർ ഫസ്റ്റ് അപ്പീൽ ഹൈക്കോടതി തള്ളി-3 ആം പ്രതിയുടെ (കോടതി റിസീവർ) ഓഫീസിൽ ലഭ്യമായ വ്യവഹാരഭ്രമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ പരിശോധിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമാണ് ഇടപാടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കത്തിടപാടുകളും രേഖകളും തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചതെന്നും, കാർഷിക ഭ്രമി ട്രൈബ്യൂണലിലെ (എ.എൽ.ടി) നടപടികൾ ഗൂഢാലോചനയിലൂടെയും വഞ്ചനയിലൂടെയും നടന്നതും നിയമപരമായി അസാധുവായതുമാണ് എന്നുമാണ് സുപ്രീം കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ, അപ്പീൽവാദികൾ /വാദികൾ വാദിച്ചത്.- വകുപ്പ് 32 ജി , 32 എം എന്നിവ പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾക്കെതിരെ 1948-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 74 പ്രകാരം അപ്പീൽ അധികാരിക്ക് മുന്നിൽ ഒരു ബദൽ പരിഹാരമുണ്ടെന്നാണ് എതിർകക്ഷി വാദിച്ചത്-വിധിച്ചു: നിലവിലെ കേസിൽ, തങ്ങൾക്ക് നോട്ടീസ് അയക്കാൻ ഉത്തരവിട്ടിട്ടില്ലെന്നും നോട്ടീസ് ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വാദികൾ തീർത്തു പറയുന്നു-അതിനാൽ, കാലാവധിയെ സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിനുള്ള ഉത്തരം നോട്ടീസ് എപ്പോൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു, എപ്പോൾ നൽകി, എപ്പോൾ വാദികൾ അത് അറിഞ്ഞു എന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തെളിവുകളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും-വിചാരണകോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും ഈ കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും പരിഗണിച്ച്, നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞത് ശരിയായിരുന്നില്ല-നിയമപ്രകാരമുള്ള വിഷയങ്ങൾ ഇതിനകം തന്നെ ഒരു യോഗ്യതയുള്ള അധികാരി തീർപ്പാക്കുകയോ തീരുമാനിക്കുകയോ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത കേസുകളിൽ മാത്രമേ ഇത് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന

ഒരു നിസ്സാര കാരണത്താൽ സിവിൽ കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും 1948-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85-എ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കാൻ വിസമ്മതിച്ചു.- ഉദ്ഘാലോചനയും വഞ്ചനയുമാണ് വാദികൾ തങ്ങളുടെ കേസ് കെട്ടിപ്പടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രധാന അടിത്തറ-എ.എൽ.ടി.യുടെ ഉത്തരവും അതിനുശേഷം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റും തട്ടിപ്പിന്റെയും ഒത്തുകളിയുടെയും ഫലമാണോ എന്ന ചോദ്യം, 1948-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 74 പ്രകാരം അപ്പീൽ അല്ലെങ്കിൽ പുനഃപരിശോധനാ അധികാരിക്ക് നിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിയില്ല-കൂടാതെ, 1948-ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 88-ബി (1)(ഡി) പ്രകാരമുള്ള വാദത്തിന്റെ വിശ്വാസ്യത വിചാരണ കോടതിയിലോ ഹൈക്കോടതിയിലോ പരിശോധിച്ചിട്ടില്ല-അതുകൊണ്ട്, സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിത പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിയെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല- അതിനാൽ, വിചാരണക്കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി) പ്രകാരം വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞതിൽ പിശക് സംഭവിച്ചു- വിചാരണക്കോടതിയുടെയും ഹൈക്കോടതിയുടെയും വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുകയും വ്യവഹാരം പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

അപ്പീൽ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു: 1. നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞു. നിയമപരമായ കാലാവധി എന്നത് വസ്തുതകളുടെയും നിയമത്തിന്റെയും ഒരു സമ്മിശ്ര ചോദ്യമാണെന്ന് ഊന്നിപ്പറയേണ്ടതില്ല. 3 ആം എതിർകക്ഷിയുടെ (കോടതി റിസീവർ) ഓഫീസിൽ ലഭ്യമായ വ്യവഹാരഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ പരിശോധിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമാണ് ഇടപാടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കത്തിടപാടുകളും രേഖകളും തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചതെന്നും, എ.എൽ.ടി -യുടെ നടപടികൾ ഉദ്ഘാലോചനയിലൂടെയും വഞ്ചനയിലൂടെയും നടന്നതും നിയമപരമായി അസാധുവായതുമാണെന്നും തങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയതെന്നുമാണ്

അപ്പീൽവാദികൾ /വാദികളുടെ വാദം. പാട്ടക്കേസുകളിൽ തങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ കോടതി റിസീവർക്ക് അധികാരമുണ്ടോയെന്നും അപ്പീൽവാദികൾ /വാദികൾ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.[ഖണ്ഡിക 10] [111-ബി-സി]

2. മുകളിലുള്ള വാദങ്ങൾ സത്യമാകാം, സത്യമാകാതിരിക്കാം. എന്നാൽ, വാദികൾക്ക് മുകളിലുള്ള വാദങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ, നിയമപരമായ കാലാവധി എന്ന വിഷയം വാദികൾക്ക് എതിരായി ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല. സാധാരണഗതിയിൽ, ഒരു അർദ്ധ-ജുഡീഷ്യൽ അധികാരിക്ക് മുമ്പാകെ നടന്ന ഒരു പ്രത്യേക നടപടിയെക്കുറിച്ച് ഒരിക്കലും നോട്ടീസ് ലഭിക്കാത്ത ഒരു കക്ഷിക്ക്, ആ നടപടികളെക്കുറിച്ച് അറിവ് ലഭിച്ചതിന് ശേഷം കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ അർഹതയുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കക്ഷിക്കെതിരെ നിയമപരമായ കാലാവധി ബാധകമാക്കാൻ കഴിയില്ല.[ഖണ്ഡിക 11] [111-ഡി -ഇ]

3. നോട്ടീസുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചെങ്കിലും, ആവശ്യമായ കക്ഷികൾക്ക് അത് ലഭിക്കാതിരിക്കുകയോ ലഭിക്കാൻ കഴിയാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത ഒരു കേസല്ല ഇത്. മറിച്ച്, തങ്ങൾക്ക് നോട്ടീസുകൾ അയക്കാൻ ഒരിക്കലും ഉത്തരവിട്ടിട്ടില്ലെന്നും, നോട്ടീസുകളൊന്നും തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വാദികൾ വ്യക്തമായി പറയുന്ന ഒരു കേസാണ് ഇത്. അതിനാൽ, വ്യവഹാരം നിയമപരമായ കാലാവധി മൂലം വിലക്കപ്പെട്ടതാണോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നത്, നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും നൽകുകയും ചെയ്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള തെളിവുകളെയും, വാദികൾക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടായിരുന്നോ എന്നതിനെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, വിചാരണക്കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും, ഈ കേസിന്റെ പ്രത്യേക വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും പരിഗണിച്ച്, നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞത് ന്യായീകരിക്കാവുന്നതല്ല.[ഖണ്ഡിക 12] [111-ഇ-എഫ്]

4. നിയമപ്രകാരം *മാംലത്ദാറോ*, ടൈബ്യൂണലോ, കളക്ടറോ, അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരോ പുറപ്പെടുവിച്ച യാതൊരു ഉത്തരവും യാതൊരു സിവിൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രിമിനൽ കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല എന്ന് 1948-ലെ മഹാരാഷ്ട്ര കുടിയായ്മയും കൃഷിഭൂമിയും സംബന്ധിച്ച നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85(2) അനുശാസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വിലക്ക് വകുപ്പ് 85-എ പ്രകാരം ഒരു പരിധി വരെ ലഘൂകരിക്കപ്പെടുന്നു.[ഖണ്ഡിക 21] [114-ജി -എച്ച്]

5. 1956-ലെ ബോംബെ നിയമം 13 പ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർത്ത വകുപ്പ് 85 എ, വകുപ്പ് 85-ൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വിലക്ക് നിലവിലുണ്ടായിട്ടും ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ സിവിൽ കോടതി പിന്തുടരേണ്ട ഒരു ദ്വിമുഖ നടപടിക്രമം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ, സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരം നിർത്തിവെക്കുകയും വിഷയങ്ങൾ നിയമപ്രകാരമുള്ള യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിക്ക് തീർപ്പാക്കുന്നതിനായി റഫർ ചെയ്യുകയും വേണം. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ, വിഷയങ്ങൾ നിയമപ്രകാരം തീരുമാനിക്കുന്നതിനായി റഫർ ചെയ്ത യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയുടെ തീരുമാനം ലഭിച്ചതിന് ശേഷം, സിവിൽ കോടതി അതിന് ബാധകമായ നടപടിക്രമങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വ്യവഹാരം തീർപ്പാക്കണം.[ഖണ്ഡിക 22] [115-എ-ബി]

6. വകുപ്പ് 85(2) പ്രകാരമുള്ള വിലക്ക് സമ്പൂർണ്ണമായിരുന്നെങ്കിൽ, വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയുക എന്നതല്ലാതെ സിവിൽ കോടതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗമൊന്നും ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. അധികാരിതക്ക് സമ്പൂർണ്ണ വിലക്കുണ്ടെങ്കിൽ, സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരത്തിലെ തുടർന്നുള്ള നടപടികൾ നിർത്തിവെക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, നിയമപ്രകാരമുള്ള യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയുടെ തീർപ്പാക്കലിനായി വിഷയങ്ങൾ റഫർ ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയിൽ നിന്ന് തീരുമാനം ലഭിച്ചതിന്

ശേഷം വ്യവഹാരം തീർപ്പാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ ചോദ്യം ഉദിക്കില്ല.[ഖണ്ഡിക 23] [115-ബി-സി]

7. നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഇതിനകം തന്നെ നിയമപ്രകാരം യോഗ്യതയുള്ള ഒരു അധികാരി തീർപ്പാക്കുകയോ തീരുമാനിക്കുകയോ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത കേസുകളിൽ മാത്രമേ ഇത് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന ലളിതമായ കാരണത്താൽ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85-എ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പിന്തുടരാൻ സിറ്റി സിവിൽ കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും വിസമ്മതിച്ചു. വകുപ്പ് 74 പ്രകാരം കളക്ടറാണ് അപ്പീൽ അധികാരി. വകുപ്പ് 76-എ പ്രകാരം, അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്യാത്ത കേസുകളിൽ പോലും കളക്ടർക്ക് സ്വമേധയാ പുനഃപരിശോധനാധികാരമുണ്ട്. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 79, അപ്പീലോ പുനഃപരിശോധനയോ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സമയപരിധി 60 ദിവസമായി നിശ്ചയിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, എ.എൽ.ടി -യിൽ നിന്ന് ഉത്തരവ് ലഭിക്കുകയും രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടിലേറെയായി അപ്പീലായോ പുനഃപരിശോധനയായോ അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ തയ്യാറാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു കക്ഷിക്ക്, ആദ്യം ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്യും പിന്നീട് വകുപ്പ് 85-A-യെ ആശ്രയിച്ചും നിയമപരമായ പ്രതിവിധികൾ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അവകാശം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് എതിർകക്ഷികൾ വാദിച്ചു.[ഖണ്ഡിക 24] [115-ഡി-ജി]

8. എന്നാൽ എതിർകക്ഷികളുടെ വാദം, വാദികൾ ഉന്നയിച്ച കേസിന്റെ ഒരു പ്രധാന വശം അവഗണിക്കുന്നു. വാദികൾക്ക് അനുസരിച്ച്, എസ്റ്റേറ്റ് കോടതി റിസീവറുടെ കീഴിലായിരുന്നു, കൂടാതെ കോടതി റിസീവറും റവന്യൂ അധികാരികളും തമ്മിലുള്ള ഗൂഢാലോചനയിലൂടെ, ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളിൽ ആർക്കും നോട്ടീസ് നൽകാതെ വിൽപ്പനയും കൈമാറ്റവും നടന്നു. ഗൂഢാലോചനയും വഞ്ചനയുമാണ് വാദികൾ തങ്ങളുടെ കേസ് കെട്ടിപ്പടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രധാന അടിത്തറ. എ.എൽ.ടി -യുടെ ഉത്തരവും

അതിനുശേഷം നൽകിയ വിൽപന സർട്ടിഫിക്കറ്റും തട്ടിപ്പിന്റെയും ഗൂഢാലോചനയുടെയും ഫലമാണോ എന്ന ചോദ്യം, നിയമപ്രകാരമുള്ള അപ്പീൽ അല്ലെങ്കിൽ പുനഃപരിശോധനാധികാരിക്ക് നിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിയില്ല. എന്തായാലും, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 88-ബി (1)(ഡി) പ്രകാരം, കുറച്ച് വ്യവസ്ഥകൾ ഒഴികെ നിയമത്തിലെ ഒരു വ്യവസ്ഥകളും, *"അവകാശികളായ ഉടമസ്ഥരുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ, സിവിൽ, റവന്യൂ അല്ലെങ്കിൽ ക്രിമിനൽ കോടതികൾ സ്വയം അല്ലെങ്കിൽ അവർ നിയമിച്ച റിസീവർമാർ വഴി താൽക്കാലികമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഭൂമികൾക്ക്"* ബാധകമല്ലെന്ന് അപ്പീൽവാദികൾ വാദിക്കുന്നു. അത്തരം വാദത്തിന്റെ വിശ്വാസ്യത വിചാരണക്കോടതിയിലോ ഹൈക്കോടതിയിലോ പരിശോധിച്ചിട്ടില്ല. വകുപ്പ് 88-ബി പ്രകാരമുള്ള ഒഴിവാക്കൽ അപ്പീൽവാദികൾ /വാദികൾ ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് കോടതിക്ക് അറിയില്ല. എന്നാൽ ഇത് വിഷയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലേക്ക് പോകുന്ന ഒരു നിയമപരമായ വിഷയമാണ്. അതുകൊണ്ട്, സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിത പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിയെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല. കുറഞ്ഞപക്ഷം, പരേതനായ ഒരു വ്യക്തിയുടെ എസ്റ്റേറ്റിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു റിസീവറെ നിയമിക്കുന്നത് വകുപ്പ് 88-ബി -യിലെ ഉപവകുപ്പ് (1)-ലെ വ്യവസ്ഥ (ഡി)-യുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുമോ എന്ന് പരിശോധിക്കാൻ സിവിൽ കോടതി ബാധ്യസ്ഥമായിരുന്നു.[ഖണ്ഡിക 25] [115-എച്ച്; 116-എ-ഇ]

പി. വി. ഗുരുരാജ് റെഡ്ഡി vs. പി. നീരദ റെഡ്ഡിയും മറ്റുള്ളവരും **(2015) 8 എസ്. സി. സി 331: [2015] 1 എസ്. സി. ആർ 1108;** *ഛോട്ടാൻബെൻ vs. കിരിത് ഭായ് ജൽക്കൃഷ്ണഭായ് താക്കർ* **(2018) 6 എസ്. സി. സി 422: [2018] 3 എസ്. സി. ആർ 442;** *രാം നിവാസ് (പരേതൻ) vs. ബാനോയും (ശ്രീമതി) മറ്റുള്ളവരും* **(2000) 6 എസ്. സി. സി 685: [2000] 2 സപ്ലിമെന്റുകൾ. എസ്.സി.ആർ 39;** *രാജസ്ഥാൻ ഹൗസിംഗ് ബോർഡ് vs. ന്യൂ പിങ്ക് സിറ്റി നിർമ്മൻ സഹകാരി സമിതി*

ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും **(2015) 7 എസ്. സി. സി 601: [2015] 5 എസ്.സി.ആർ 365-എന്നീ കേസുകൾ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു.**

മുരളിധർ ബാപ്പുജി വാൽവെ vs. യല്ലപ്പ ലാലു ചൗഹ്ലെ **(1994) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ ബോംബേ ഹൈക്കോടതി 72;** *പർവതതമ്മാൾ vs..ശിവശങ്കര ഭട്ടരും മറ്റുള്ളവരും* **(1951) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി 23-എന്നീ കേസുകൾ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു.**

ഉദ്ധരിച്ച കേസ് നിയമങ്ങൾ

[2015] 1 എസ്.സി.ആർ 1108	**പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു**	**ഖണ്ഡിക 13**
[2018] 2 സപ്ള്ിമെൻറ് എസ്.സി.ആർ 39	**പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു**	**ഖണ്ഡിക 15**
[2015] 5 എസ്.സി.ആർ 365	**പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു**	**ഖണ്ഡിക 15**

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത: 2021-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5641.

ആദ്യ അപ്പീൽ നമ്പർ 948/2012-ൽ ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയുടെ 2014 ഫെബ്രുവരി 26-ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ അഡ്വ.കെവിക് സെതൽവാദ്, അഡ്വ.നിമിഷ് കോത്താരെ,അഡ്വ.നിഖിൽ മുത്ത, ഡോ. അഡ്വ.ജോസഫ് അരിസ്റ്റോട്ടിൽ എസ് എന്നിവർ അപ്പീൽവാദികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ അഡ്വ.ശേഖർ നപാഡ്ഡെ,അഡ്വ.മഹേഷ് അഗർവാൾ, അഡ്വ.അങ്കുർ സൈഗാൾ, അഡ്വ.ഹേമംഗ് റെയ്ത്താല, അഡ്വ.നിഷാന്ത് റാവു, അഡ്വ.രാജീവ് ഗുപ്ത, അഡ്വ.ഇ. സി. അഗ്രവാല, അഡ്വ.അനിരുദ്ധ ജോഷി, അഡ്വ.ചാരു അംബാനി എന്നിവർ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതി വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് വി. രാമസുബ്രമണ്യൻ.

1. 2021 സെപ്റ്റംബർ 7-ന് അനുമതി നൽകി.

2. 1908-ലെ സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി) പ്രകാരം വിചാരണക്കോടതി അവരുടെ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയുകയും, അത് ഹൈക്കോടതി ഒരു ആദ്യ അപ്പീലിൽ ശരിവെക്കുകയും ചെയ്തതിനാൽ, വാദികൾ ഈ അപ്പീൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

3. അപ്പീൽവാദികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ അഡ്വ.കെവിക് സേതൽവാദിന്റെയും, എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ അഡ്വ.ശേഖർ നാഫാഡേയുടെയും, അഡ്വ.അനിരുദ്ധ് ജോഷിയുടെയും വാദങ്ങൾ കോടതി കേട്ടു.

4. ഹാജി അലി മുഹമ്മദ് ഹാജി കാസം അഗ്ബോട്ട്വാലയുടെ എസ്റ്റേറ്റിന്റെ നിയമപരമായ പ്രതിനിധികളും പിൻഗാമികളുമാണെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്ന 13 പേരുടെ ഒരു സംഘം, ബോംബെയിലെ സിറ്റി സിവിൽ കോടതിയിൽ 1987-ലെ എസ്.സി കേസ് നമ്പർ 2343 എന്ന ഒരു സിവിൽ വ്യവഹാരം സമർപ്പിച്ചു. ഈ ഹർജിയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട ആശ്വാസങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്ഃ

"അതുകൊണ്ട്, വാദികൾ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു:

(എ) 1 ആം പ്രതിയെ, ബോംബെ സബർബൻ ജില്ലയിലെ ബോറിവലി താലൂക്കിൽപ്പെട്ട ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ , സി.ടി.എസ്. നമ്പർ 1879-ൽ ഉള്ള വ്യവഹാര ഭൂമിയുടെ 'നിയമപരമായി ഭൂമി വാങ്ങിയയാൾ ' (deemed purchaser) ആയി പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട്, കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ (എ.എൽ.ടി.)ബോറിവലി, ബോംബെ സബർബൻ ജില്ല, ടെനൻസി കേസ് നമ്പർ 32-ജി /65-63 ദഹിസറിൽ (ഇതിനോടൊപ്പമുള്ള എക്സിബിറ്റ് 'എഫ്' ന്റെ ഭാഗം) 1963 നവംബർ 28-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായവും ഉത്തരവും അസാധുവും, നിയമപരമായി ഫലശൂന്യവും, വാദികൾക്ക് ബാധകമല്ലാത്തതുമാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കണം;

(ബി) മഹാരാഷ്ട്ര കുടിയായ്മ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32-എം പ്രകാരം ബോറിവലിയിലെ കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ (എ.എൽ.ടി.) പുറപ്പെടുവിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഈ വ്യവഹാരത്തിന്റെ എക്സിബിറ്റ് 'എഫ്' ന്റെ ഭാഗം), ബോംബെ സബർബൻ ജില്ലയിലെ ബോറിവലി താലൂക്കിൽപ്പെട്ട ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ , സി.ടി.എസ്. നമ്പർ 1879-ൽ ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമിയുടെ 'നിയമപരമായി ഭൂമി വാങ്ങിയയാൾ' (deemed purchaser) ആയി 1 ആം പ്രതിയെ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ളത് അസാധുവും, നിയമപരമായി ഫലശൂന്യവും, വാദികൾക്ക് ബാധകമല്ലാത്തതുമാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കണം;

(സി) പ്രതികളായ 1-ഉം 2-ഉം, പ്രസ്തുത പ്രതികളിലൂടെയും അവർക്ക് കീഴിലൂടെ അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കുന്ന വ്യക്തികളും, ബോംബെ സബർബൻ ജില്ലയിലെ ബോറിവലി താലൂക്കിലെ ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ

നമ്പർ 4-എ , സി.ടി.എസ് . നമ്പർ 1879 ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമിയിൽ അതിക്രമിച്ചു കടന്നവരാണെന്ന് (trespassers) പ്രഖ്യാപിക്കണം;

(ഡി) പ്രതികളായ 1-ഉം 2-ഉം സംയുക്തമായും വെവ്വേറെയും, ബോംബെ സബർബൻ ജില്ലയിലെ ബോറിവലി താലൂക്കിലെ ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ, സി.ടി.എസ് നമ്പർ 1879 ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമിയുടെ ഒഴിഞ്ഞതും സമാധാനപരവുമായ കൈവശാവകാശം വാദികൾക്കോ കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ 3 ആം പ്രതിയായ കോടതി റിസീവർക്കോ കൈമാറാൻ ഉത്തരവിടുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്യണം;

(ഇ) പ്രതികളായ 1-ഉം 2-ഉം, സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ 20, റൂൾ 12 പ്രകാരം അന്വേഷണം നടത്തി നിശ്ചയിക്കുന്ന ഇടക്കാലാദായം (mesne profits), വ്യവഹാരം സമർപ്പിച്ച തീയതി മുതൽ ബോറിവലി താലൂക്കിലെ ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ , സി.ടി.എസ് നമ്പർ 1879 ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമിയുടെ കൈവശാവകാശം കൈമാറുന്ന തീയതി വരെ വാദികൾക്കോ കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ 3 ആം പ്രതിയായ കോടതി റിസീവർക്കോ നൽകാൻ ഉത്തരവിടുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്യണം;

(എഫ്) വ്യവഹാരത്തിന്റെ വാദം കേൾക്കുന്നതും തീർപ്പാക്കുന്നതും വരെ, സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ 40, റൂൾ 1 പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ അധികാരങ്ങളോടും കൂടി, ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയിലെ കോടതി റിസീവറെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും അനുയോജ്യനായ വ്യക്തിയെയോ, വ്യവഹാരഭൂമിയിലും അതിലുള്ള കെട്ടിടത്തിലും റിസീവറായി നിയമിക്കണം. കൂടാതെ, ബോറിവലി താലൂക്കിലെ ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ,

സി.ടി.എസ്. നമ്പർ 1879 ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമി കൈവശപ്പെടുത്താൻ അദ്ദേഹത്തോട് നിർദ്ദേശിക്കണം.

(ജി) വ്യവഹാരത്തിന്റെ വാദം കേൾക്കുന്നതും തീർപ്പാക്കുന്നതും വരെ, പ്രതികളായ 1-ഉം 2-ഉം, അവരുടെ ജോലിക്കാരെയും, ഏജൻറുമാരെയും, കരാറുകാരെയും, കെട്ടിടനിർമ്മാതാക്കളെയും കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ ഡെവലപ്പർമാരെയും, പ്രസ്തുത പ്രതികളിലൂടെയോ അവർക്ക് കീഴിലൂടെയോ അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കുന്ന എല്ലാ വ്യക്തികളെയും, ഈ ബഹുമാനപ്പെട്ട കോടതിയുടെ ഉത്തരവിലൂടെ, ബോംബെ സബർബൻ ജില്ലയിലെ ബോറിവലി താലൂക്കിലെ ദഹിസർ ഗ്രാമത്തിലെ സർവേ നമ്പർ 216, ഹിസ്സ നമ്പർ 4-എ , സി.ടി.എസ് നമ്പർ 1879 ഉള്ള വ്യവഹാരഭൂമി അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം, അല്ലെങ്കിൽ അതിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കെട്ടിടം അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം വിൽക്കുന്നതിൽ നിന്നോ, കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നോ, കൈവശാവകാശം ഒഴിയുന്നതിൽ നിന്നോ, മറ്റൊരാൾക്ക് അനുകൂലമായി സ്വത്തിന്റെ മേൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള അവകാശം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ നിന്നോ കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ നിന്നോ തടയണം."

5. ചുരുക്കത്തിൽ, തങ്ങൾക്ക് പിൻഗാമിത്വം ലഭിച്ചുവെന്ന് അവർ അവകാശപ്പെടുന്ന വ്യക്തി 1946-ൽ മരിച്ചു, തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില അവകാശികൾ അദ്ദേഹം ഉപേക്ഷിച്ചുപോയ എസ്റ്റേറ്റിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്തുവെന്നാണ് വാദികൾ മുകളിൽ പറഞ്ഞ വ്യവഹാരത്തിൽ ഉന്നയിച്ച വാദം. പ്രസ്തുത വ്യവഹാരം, കേസ് നമ്പർ 3415/1947 ആയി ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയുടെ ഒറിജിനൽ സൈഡിൽ ഫയൽ ചെയ്തു. 1950 ജൂൺ 30-ലെ വിധിന്യായത്തിലൂടെ, ഹൈക്കോടതി ഒരു റിസീവറെ നിയമിക്കുകയും അദ്ദേഹം

സ്വത്തുക്കളുടെ കൈവശാവകാശവും നടത്തിപ്പും ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തു. കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ വഴിയുള്ള ചില വിൽപ്പനകളും വരുമാന രേഖകളിലെ കൈമാറ്റങ്ങളും പിന്നീട് അവകാശികളുടെയും നിയമപരമായ പ്രതിനിധികളുടെയും അറിവില്ലാതെ നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടുവെന്നും കോടതി റിസീവറുടെ കൈവശമുള്ള രേഖകൾ പരിശോധിച്ചപ്പോഴാണ് വാദികൾക്ക് ഇതേക്കുറിച്ച് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞതെന്നുമാണ് വാദികളുടെ വാദം. അതിനാൽ, 1948-ലെ മഹാരാഷ്ട്ര കുടിയായ്മയും കൃഷിഭൂമിയും സംബന്ധിച്ച നിയമത്തിലെ (ചുരുക്കത്തിൽ "*നിയമം*") വകുപ്പ് 32 ജി പ്രകാരം ഒരു പാട്ടക്കേസിൽ കാർഷിക ഭൂമി ട്രൈബ്യൂണൽ (ചുരുക്കത്തിൽ "*എ.എൽ.ടി*") പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കാനും, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 എം പ്രകാരം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് റദ്ദാക്കാനും വേണ്ടിയാണ് പ്രധാനമായും ഈ വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്തത്.

6. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32 ജി പ്രകാരം എ.എൽ.ടി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് 1963 നവംബർ 28-ലെതും, വകുപ്പ് 32 എം പ്രകാരം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 1954 ജൂലൈ 23-ലെതും ആയിരുന്നിട്ടും, എസ്.സി കേസ് നമ്പർ 2343/1987 എന്ന വ്യവഹാരം 1987 മാർച്ചിലാണ് സമർപ്പിച്ചത്. അതുകൊണ്ട്, വ്യവഹാരത്തിലെ രണ്ടാം പ്രതിയായ ഒരു സഹകരണ സംഘം, സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി) പ്രകാരം വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാനുള്ള ഒരു നോട്ടീസ് ഓഫ് മോഷൻ സമർപ്പിച്ചു. ഈ നോട്ടീസ് ഓഫ് മോഷൻ രണ്ടാം പ്രതി സമർപ്പിച്ചത് 2003-ൽ മാത്രമാണ്, അതായത് വ്യവഹാരം സമർപ്പിച്ച് 16 വർഷങ്ങൾക്ക് ശേഷമാണ് എന്നുള്ളത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

7. വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാൻ പ്രധാനമായും രണ്ട് കാരണങ്ങളാണ് ഉള്ളത്: **(എ)** 1963-ലും 1964-ലുമായി നിയമപ്രകാരം യോഗ്യരായ അധികാരികൾ നടത്തിയ നടപടികളെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് 1987-ൽ ഫയൽ ചെയ്ത വ്യവഹാരം നിയമപരമായ

കാലാവധി കഴിഞ്ഞതിനാൽ തീർത്തും വിലക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; കൂടാതെ **(ബി)** ഏത് സാഹചര്യത്തിലും നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85 സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിതക്ക് വിലക്കേർപ്പെടുത്തുന്നു.

8. ബോംബെ സിറ്റി സിവിൽ കോടതി, 2012 ഏപ്രിൽ 16-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ നോട്ടീസ് ഓഫ് മോഷൻ അനുവദിക്കുകയും, രണ്ടാം പ്രതി ഉന്നയിച്ച രണ്ട് കാരണങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയുകയും ചെയ്തു.

9. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ അസ്വസ്ഥരായ വാദികൾ 2012-ലെ ആദ്യ അപ്പീൽ നമ്പർ 948-ൽ ഒരു റെഗുലർ അപ്പീൽ സമർപ്പിച്ചു. 2014 ഫെബ്രുവരി 26-ലെ വിധിന്യായത്തിലൂടെയും ഉത്തരവിലൂടെയും ബോംബെ ഹൈക്കോടതി അപ്പീൽ തള്ളിക്കളഞ്ഞു. ഈ വിധിന്യായത്തിനെതിരെയാണ് യഥാർത്ഥ വാദികളായ 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13 എന്നിവർ ഈ അപ്പീലുമായി വന്നിരിക്കുന്നത്.

10. നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിയമപരമായ കാലാവധി എന്നത് വസ്തുതകളുടെയും നിയമത്തിന്റെയും ഒരു സമ്മിശ്ര ചോദ്യമാണെന്ന് ഊന്നിപ്പറയേണ്ടതില്ല. 3 ആം പ്രതിയുടെ (കോടതി റിസീവർ) ഓഫീസിൽ ലഭ്യമായ വ്യവഹാരഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ പരിശോധിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമാണ് ഇടപാടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കത്തിടപാടുകളും രേഖകളും തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചതെന്നും, എ.എൽ.ടി -യുടെ നടപടികൾ ഗൂഢാലോചനയിലൂടെയും വഞ്ചനയിലൂടെയും നടന്നതും നിയമപരമായി അസാധുവായതുമാണെന്നും തങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയതെന്നുമാണ് അപ്പീൽവാദികൾ/ വാദികളുടെ വാദം. പാട്ടക്കേസുകളിൽ തങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ കോടതി റിസീവർക്ക് അധികാരമുണ്ടോയെന്നും അപ്പീൽവാദികൾ/വാദികൾ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

11. മുകളിലുള്ള വാദങ്ങൾ സത്യമാകാം, സത്യമാകാതിരിക്കാം. എന്നാൽ, വാദികൾക്ക് മുകളിലുള്ള വാദങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ, നിയമപരമായ കാലാവധി എന്ന വിഷയം വാദികൾക്ക് എതിരായി ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല. സാധാരണഗതിയിൽ, ഒരു അർദ്ധ-ജൂഡീഷ്യൽ അധികാരിക്ക് മുമ്പാകെ നടന്ന ഒരു പ്രത്യേക നടപടിയെക്കുറിച്ച് ഒരിക്കലും നോട്ടീസ് ലഭിക്കാത്ത ഒരു കക്ഷിക്ക്, ആ നടപടികളെക്കുറിച്ച് അറിവ് ലഭിച്ചതിന് ശേഷം കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ അർഹതയുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കക്ഷിക്കെതിരെ നിയമപരമായ കാലാവധി ബാധകമാക്കാൻ കഴിയില്ല.

12. നോട്ടീസുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചെങ്കിലും, ആവശ്യമായ കക്ഷികൾക്ക് അത് ലഭിക്കാതിരിക്കുകയോ ലഭിക്കാൻ കഴിയാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത ഒരു കേസല്ല ഇത്. മറിച്ച്, തങ്ങൾക്ക് നോട്ടീസുകൾ അയക്കാൻ ഒരിക്കലും ഉത്തരവിട്ടിട്ടില്ലെന്നും, നോട്ടീസുകളൊന്നും തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വാദികൾ വ്യക്തമായി പറയുന്ന ഒരു കേസാണ് ഇത്. അതിനാൽ, വ്യവഹാരം നിയമപരമായ കാലാവധി മൂലം വിലക്കപ്പെട്ടതാണോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നത്, നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും നൽകുകയും ചെയ്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള തെളിവുകളെയും, വാദികൾക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടായിരുന്നോ എന്നതിനെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, വിചാരണക്കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും, ഈ കേസിന്റെ പ്രത്യേക വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും പരിഗണിച്ച്, നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞത് ന്യായീകരിക്കാവുന്നതല്ല.

13. സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ VII, റൂൾ 11 പ്രകാരം ഒരു വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാനുള്ള അധികാരം ഗുരുതരവും കഠിനവുമായ ഒന്നാണെന്ന് ***പി.വി. ഗുരുരാജ് റെഡ്ഡി vs. പി. നീരദ റെഡ്ഡിയും മറ്റുള്ളവരും***[1] എന്ന കേസിൽ സുപ്രീം കോടതി

1 (2015) 8 എസ്.സി.സി. 331

നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്, കാരണം അത് ഒരു സിവിൽ കേസിനെ തുടക്കത്തിൽ തന്നെ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. അതിനാൽ, പ്രത്യേകിച്ച് നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ പേരിൽ വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാൻ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ, ഈ അധികാരം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ കർശനമാണ്. കേസിന്റെ അടിസ്ഥാനമായ പ്രധാന വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച് തനിക്ക് പിന്നീട് മാത്രമാണ് അറിവ് ലഭിച്ചതെന്ന് വാദി അവകാശപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, ഓർഡർ VII, റൂൾ 11 പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ അത്തരം വാദം അംഗീകരിക്കപ്പെടണം.

14. ***ഛോട്ടാൻബെൻ*** *vs.* ***കിരിത്ഭായ് ജൽക്രുഷ്ണഭായ് താക്കർ***[2] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതിയിലെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയതുപോലെ, പ്രധാന വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച് വാദികൾക്ക് അറിവ് ലഭിച്ച തീയതി സംബന്ധിച്ച വാദം, വ്യവഹാരം നിയമപരമായ കാലാവധിയാൽ വിലക്കപ്പെട്ടതാണോ അല്ലയോ എന്ന ചോദ്യം തീരുമാനിക്കുന്നതിന് നിർണ്ണായകമാണ്. ഇത് വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടേണ്ട ഒരു വിഷയമായി മാറുന്നു, അതിനാൽ വ്യവഹാരം പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ തള്ളിക്കളയാൻ കഴിയില്ല.

15. വ്യവഹാരത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ചില കാര്യങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി, വകുപ്പ് 32-ജി പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും വകുപ്പ് 32-എം പ്രകാരം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റിനെക്കുറിച്ചും അപ്പീൽവാദികൾക്ക് നിയമപരമായ അറിവുണ്ടായിരുന്നിരിക്കണമെന്ന് (constructive notice) എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ വാദിക്കുന്നു. ഈ വാദത്തെ പിന്തുണച്ച്, അഭിഭാഷകൻ ഇനിപ്പറയുന്ന വിധിന്യായങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നു: ***രാം നിവാസ് (പരേതൻ)*** *vs.* ***ബാനോയും (ശ്രീമതി) മറ്റുള്ളവരും***[3]***; രാജസ്ഥാൻ ഹൗസിംഗ് ബോർഡ്*** *vs.* ***ന്യൂ പിങ്ക് സിറ്റി നിർമ്മാൺ സഹകാരി***

2 (2018) 6 എസ്.സി.സി.422

3 (2000) 6 എസ്.സി.സി. 685

സമിതി ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും[4] *; മുരളീധർ ബാപ്പുജി വാൽവെ vs. യെല്ലപ്പ ലാലു ചൗഹ്ലെ*[5]*; പർവതതമ്മാൾ vs. ശിവശങ്കര ഭട്ടരും മറ്റുള്ളവരും*[6]*.*

16. എന്നാൽ ഒരു വ്യവഹാരത്തിലെ പ്രതിക്ക്, വ്യവഹാരത്തിൽ നിന്ന് ഏതാനും ചില വാക്യങ്ങൾ എടുത്ത്, വാദികൾക്ക് നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിയമപരമായ അറിവായിരിക്കേണ്ട വിവരമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അതിനാൽ നിയമപരമായ കാലാവധി നിയമപരമായ അറിവുണ്ടായിരുന്ന തീയതി മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു എന്നും വാദിക്കാൻ കഴിയില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, വാദികൾക്ക് നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് യഥാർത്ഥ അറിവും നേരിട്ടുള്ള അറിവും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞതിന് ശേഷമാണ് എതിർകക്ഷികൾ നിയമപരമായ അറിവുള്ളവരായിരുന്നിരിക്കണമെന്ന വാദം ഉന്നയിക്കുന്നത്. എന്തായാലും, നിയമപരമായ അറിവുള്ളവരായിരുന്നിരിക്കണമെന്ന വാദം ഒരു പുതിയ കണ്ടുപിടുത്തമായി തോന്നുന്നു.

17. 1882-ലെ സ്വത്ത് കൈമാറ്റ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 3-ലെ വിശദീകരണം II-നെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ***രാം നിവാസ്*** (മേൽ പരാമർശം) എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായം എതിർകക്ഷികളുടെ കേസിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നില്ല. 1882-ലെ സ്വത്ത് കൈമാറ്റ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 3 പ്രകാരം, ഒരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ഒരു വ്യക്തിക്ക് അറിവുണ്ടെന്ന് പറയുന്നത് (i) അദ്ദേഹത്തിന് ആ വസ്തുത യഥാർത്ഥത്തിൽ അറിയാമെങ്കിൽ; അല്ലെങ്കിൽ (ii) താൻ നടത്തേണ്ട ഒരു അന്വേഷണത്തിലോ തിരച്ചിലിലോ മനഃപൂർവ്വം വിട്ടുനിൽക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ കടുത്ത അശ്രദ്ധയോ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അത് അദ്ദേഹത്തിനു അറിയാൻ സാധിക്കുമായിരുന്ന എങ്കിൽ. വകുപ്പ് 3-ന്റെ പ്രസക്തമായ ഭാഗവും അതിന് കീഴിലുള്ള വിശദീകരണം II-ഉം ഇപ്രകാരമാണ്:

---

4 (2015) 7 എസ്.സി.സി. 601

5 (1994) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ ബോംബെ ഹൈക്കോടതി 72

6 1951 എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി 23

"ഒരു വ്യക്തിക്ക് ഒരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടെന്ന്" പറയുന്നത്, അദ്ദേഹത്തിന് ആ വസ്തുത യഥാർത്ഥത്തിൽ അറിയാമെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ താൻ നടത്തേണ്ട ഒരു അന്വേഷണത്തിലോ തിരച്ചിലിലോ മനഃപൂർവ്വം വിട്ടുനിൽക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ കടുത്ത അശ്രദ്ധയോ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അത് അദ്ദേഹത്തിനു അറിയാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു എങ്കിൽ എന്നാണ്.

വിശദീകരണം II.— ഏതെങ്കിലും സ്ഥാവര വസ്തുവോ അത്തരം ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിലെ ഏതെങ്കിലും പങ്കോ താൽപ്പര്യമോ നേടുന്ന ഏതൊരാൾക്കും, നിലവിൽ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ കൈവശാവകാശത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയുടെ ഉടമസ്ഥതയെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടായിരുന്നതായി കണക്കാക്കപ്പെടും."

18. "ഒരു വ്യക്തിക്ക് എപ്പോഴാണ് അറിവുണ്ടെന്ന് പറയുന്നത്" എന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്ന വകുപ്പ് 3-ന്റെ പ്രസക്തമായ ഭാഗത്തിലെ രണ്ട് ഘടകങ്ങൾ, തെളിവുകളിലൂടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെടേണ്ട വസ്തുതാപരമായ കാര്യങ്ങളാണ്. ഈ കേസിൽ, സ്ഥാവര വസ്തുക്കൾ നേടുന്ന ഒരു വ്യക്തിക്ക് അതിന്റെ യഥാർത്ഥ കൈവശാവകാശത്തിലുള്ള വ്യക്തിയുടെ ഉടമസ്ഥതയെക്കുറിച്ച് അറിവുണ്ടായിരുന്നതായി കണക്കാക്കപ്പെടും എന്ന് പറയുന്ന വിശദീകരണം II-ൽ പോലും എതിർകക്ഷികൾക്ക് ആശ്രയിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഈ കേസിൽ, ആരോപണവിധേയമായ നടപടികളുടെ സമയത്ത് മുഴുവൻ എസ്റ്റേറ്റിന്റെയും കൈവശാവകാശവും നടത്തിപ്പും കോടതി റിസീവർക്കായിരുന്നു, അതിനാൽ പ്രതികൾക്ക് വിശദീകരണം II ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല.

19. ***രാജസ്ഥാൻ ഹൗസിംഗ് ബോർഡ്*** (മേൽ പരാമർശം) എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായം 1882-ലെ സ്വത്ത് കൈമാറ്റ നിയമം, വകുപ്പ് 3-ന്റെ രണ്ട് ഘടകങ്ങൾ വീണ്ടും ഉറപ്പിക്കുന്നു, അതിനാൽ ഓർഡർ VII, റൂൾ 11 പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷയിൽ ഇത്

ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയില്ല. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 32(ജി)(1) ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും നിർദ്ദിഷ്ട ഫോമിലുള്ള ഒരു പൊതു അറിയിപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു എന്ന് ഈ ഘട്ടത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കണം. അത്തരം ഒരു പൊതു അറിയിപ്പ് വഴി വാദികൾക്ക് നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് യഥാർത്ഥമായോ നിയമപരമായി അറിവായിരിക്കേണ്ടതോ ആയ വിവരമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് എതിർകക്ഷികൾ വാദിക്കുന്നില്ല. ഒരു പൊതു അറിയിപ്പ് എപ്പോഴെങ്കിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പോലും അറിവില്ല. അതിനാൽ, നിയമപരമായ കാലാവധിയുടെ വാദം നിലനിർത്തുന്നതിന് ഉന്നയിച്ച നിയമപരമായി അറിവായിരിക്കേണ്ട വിവരം എന്ന വാദം, വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയാനുള്ള അപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ അംഗീകരിക്കാൻ കഴിയില്ല.

20. വകുപ്പ് 85 പ്രകാരമുള്ള അധികാരിതയുടെ നിരോധനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിയമത്തിൽ ഒരു വിചിത്രമായ വ്യവസ്ഥ, വകുപ്പ് 85-എ -യിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു, സിവിൽ കോടതികളുടെ അധികാരിത വിലക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളുള്ള മറ്റ് പല നിയമങ്ങളിലും ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥ കാണുന്നില്ല. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85, 85 എ എന്നിവ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കും:

"85. അധികാരിതയ്ക്കുള്ള വിലക്ക്

(1) ഈ നിയമപ്രകാരം മാംലത്ദാർക്കോ ട്രൈബ്യൂണലിനോ, ഒരു മാനേജർക്കോ, കളക്ടർക്കോ, [മഹാരാഷ്ട്ര റെവന്യൂ ട്രൈബ്യൂണലിനോ] അപ്പീലിലോ പുനഃപരിശോധനയിലോ, അല്ലെങ്കിൽ [സംസ്ഥാന] സർക്കാരിനോ അവരുടെ നിയന്ത്രണാധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചോ തീർപ്പാക്കാനോ തീരുമാനിക്കാനോ കൈകാര്യം ചെയ്യാനോ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഏതൊരു ചോദ്യവും [(ഒരു വ്യക്തി നിലവിലോ മുൻകാലത്തോ ഒരു കുടിയാൻ ആയിരുന്നോ എന്നും അത്തരം ഏതെങ്കിലും കുടിയാൻ താൻ കൈവശം വെച്ചിരുന്ന ഭൂമി തന്റെ

ഭൂവുടമയിൽ നിന്ന് വാങ്ങിയതായി കണക്കാക്കപ്പെടണമോ എന്നും ഉള്ള ചോദ്യം ഉൾപ്പെടെ)] തീർപ്പാക്കാനോ തീരുമാനിക്കാനോ കൈകാര്യം ചെയ്യാനോ യാതൊരു സിവിൽ കോടതിക്കും അധികാരിത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

(2) ഈ നിയമപ്രകാരം മാംലത്ദാർ, ട്രൈബ്യൂണൽ, കളക്ടർ അല്ലെങ്കിൽ [മഹാരാഷ്ട്ര റെവന്യൂ ട്രൈബ്യൂണൽ] അല്ലെങ്കിൽ [സംസ്ഥാന] സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച യാതൊരു ഉത്തരവും യാതൊരു സിവിൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രിമിനൽ കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

വിശദീകരണം -- ഈ വകുപ്പിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി, 1906-ലെ മാംലത്ദാർ കോടതി നിയമം പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച ഒരു മാംലത്ദാരുടെ കോടതിയും ഒരു സിവിൽ കോടതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

85 എ. ഈ നിയമപ്രകാരം തീരുമാനിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന വ്യവഹാരങ്ങൾ

(1) ഏതെങ്കിലും സിവിൽ കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച ഒരു വ്യവഹാരത്തിൽ, ഈ നിയമപ്രകാരം അത്തരം വിഷയങ്ങൾ തീർപ്പാക്കാനോ തീരുമാനിക്കാനോ കൈകാര്യം ചെയ്യാനോ അധികാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അധികാരിക്ക് (ഇനി മുതൽ "യോഗ്യതയുള്ള അധികാരി" എന്ന് പരാമർശിക്കുന്നു) തീർപ്പാക്കാനോ തീരുമാനിക്കാനോ കൈകാര്യം ചെയ്യാനോ ആവശ്യമായ വിഷയങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരം നിർത്തിവെക്കുകയും അത്തരം വിഷയങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനായി യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിക്ക് റഫർ ചെയ്യുകയും ചെയ്യണം.

(2) സിവിൽ കോടതിയിൽ നിന്നുള്ള അത്തരം റഫറൻസ് ലഭിച്ചാൽ, യോഗ്യതയുള്ള അധികാരി ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി അത്തരം വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യണം. തുടർന്ന് അത് സിവിൽ കോടതിക്ക് തങ്ങളുടെ തീരുമാനം അറിയിക്കുകയും, ആ കോടതി അതിന് ബാധകമായ നടപടിക്രമങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വ്യവഹാരം തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യണം.

വിശദീകരണം -- ഈ വകുപ്പിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി, 1906-ലെ മാംലത്ദാർ കോടതി നിയമം പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച ഒരു മാംലത്ദാരുടെ കോടതിയും ഒരു സിവിൽ കോടതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു."

21. നിയമപ്രകാരം മാംലത്ദാറോ, ടൈബ്യൂണലോ, കളക്ടറോ, അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരോ പുറപ്പെടുവിച്ച യാതൊരു ഉത്തരവും യാതൊരു സിവിൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രിമിനൽ കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല എന്ന് വകുപ്പ് 85(2) അനുശാസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വിലക്ക് വകുപ്പ് 85-എ പ്രകാരം ഒരു പരിധി വരെ ലഘൂകരിക്കപ്പെടുന്നു.

22. 1956-ലെ ബോംബെ നിയമം 13 പ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർത്ത വകുപ്പ് 85 എ, വകുപ്പ് 85-ൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വിലക്ക് നിലവിലുണ്ടായിട്ടും ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ സിവിൽ കോടതി പിന്തുടരേണ്ട ഒരു ദ്വിമുഖ നടപടിക്രമം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ, സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരം നിർത്തിവെക്കുകയും വിഷയങ്ങൾ നിയമപ്രകാരമുള്ള യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിക്ക് തീർപ്പാക്കുന്നതിനായി റഫർ ചെയ്യുകയും വേണം. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ, വിഷയങ്ങൾ നിയമപ്രകാരം തീരുമാനിക്കുന്നതിനായി റഫർ ചെയ്ത യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയുടെ തീരുമാനം

ലഭിച്ചതിന് ശേഷം, സിവിൽ കോടതി അതിന് ബാധകമായ നടപടിക്രമങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വ്യവഹാരം തീർപ്പാക്കണം.

23. വകുപ്പ് 85(2) പ്രകാരമുള്ള വിലക്ക് സമ്പൂർണ്ണമായിരുന്നെങ്കിൽ, വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളയുക എന്നതല്ലാതെ സിവിൽ കോടതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗമൊന്നും ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. അധികാരിതക്ക് സമ്പൂർണ്ണ വിലക്കുണ്ടെങ്കിൽ, സിവിൽ കോടതി വ്യവഹാരത്തിലെ തുടർന്നുള്ള നടപടികൾ നിർത്തിവെക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, നിയമപ്രകാരമുള്ള യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയുടെ തീർപ്പാക്കലിനായി വിഷയങ്ങൾ റഫർ ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ, യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിയിൽ നിന്ന് തീരുമാനം ലഭിച്ചതിന് ശേഷം വ്യവഹാരം തീർപ്പാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ ചോദ്യം ഉദിക്കില്ല.

24. നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഇതിനകം തന്നെ നിയമപ്രകാരം യോഗ്യതയുള്ള ഒരു അധികാരി തീർപ്പാക്കുകയോ തീരുമാനിക്കുകയോ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത കേസുകളിൽ മാത്രമേ ഇത് പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന ലളിതമായ കാരണത്താൽ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 85-ആ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പിന്തുടരാൻ സിറ്റി സിവിൽ കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും വിസമ്മതിച്ചതാണ്. വിചാരണക്കോടതിയും ഹൈക്കോടതിയും സ്വീകരിച്ച നിലപാടിനെ പിന്തുണച്ച്, വകുപ്പ് 32-ജി, 32-എം എന്നിവ പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾക്കെതിരെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 74-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1)-ലെ വ്യവസ്ഥ (എം.ബി), (എൻ) എന്നിവ പ്രകാരം ഒരു ബദൽ അപ്പീൽ പരിഹാരം ലഭ്യമാണെന്നാണ് എതിർകക്ഷികളിൽ ചിലർക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ അഡ്വ.അനിരുദ്ധ ജോഷി വാദിച്ചത്. വകുപ്പ് 74 പ്രകാരം കളക്ടറാണ് അപ്പീൽ അധികാരി. വകുപ്പ് 76-എ പ്രകാരം, അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്യാത്ത കേസുകളിൽ പോലും കളക്ടർക്ക് സ്വമേധയാ പുനഃപരിശോധനാധികാരമുണ്ട്. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 79, അപ്പീലോ പുനഃപരിശോധനയോ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സമയപരിധി 60 ദിവസമായി നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, എ.എൽ.ടി -യിൽ നിന്ന്

ഉത്തരവ് ലഭിക്കുകയും രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടിലേറെയായി അപ്പീലായോ പുനഃപരിശോധനയായോ അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ തയ്യാറാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു കക്ഷിക്ക്, ആദ്യം ഒരു വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്യും പിന്നീട് വകുപ്പ് 85-A-യെ ആശ്രയിച്ചും നിയമപരമായ പ്രതിവിധികൾ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അവകാശം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് അഡ്വ.അനിരുദ്ധ ജോഷി വാദിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ, എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിഭാഷകൻ, ***വിഠോബ രാമ രൺദിവേ*** *vs.* ***ധൈര്യസിൻഹറാവു ഭയസാഹെബ് ഘാട്ഗെയും മറ്റുള്ളവരും***[7] എന്ന കേസിലെ ബോംബെ ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നു.

25. എന്നാൽ അഡ്വ.ജോഷിയുടെ മുകളിലുള്ള വാദം, വാദികൾ ഉന്നയിച്ച കേസിന്റെ ഒരു പ്രധാന വശം അവഗണിക്കുന്നു. വാദികൾക്ക് അനുസരിച്ച്, എസ്റ്റേറ്റ് കോടതി റിസീവറുടെ കീഴിലായിരുന്നു, കൂടാതെ കോടതി റിസീവറും റെവന്യൂ അധികാരികളും തമ്മിലുള്ള ഉദ്ഗാലോചനയിലൂടെ, ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളിൽ ആർക്കും നോട്ടീസ് നൽകാതെ വിൽപ്പനയും കൈമാറ്റവും നടന്നു. ഉദ്ഗാലോചനയും വഞ്ചനയുമാണ് വാദികൾ തങ്ങളുടെ കേസ് കെട്ടിപ്പടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രധാന അടിത്തറ. എ.എൽ.ടി-യുടെ ഉത്തരവും അതിനുശേഷം നൽകിയ വിൽപ്പന സർട്ടിഫിക്കറ്റും തട്ടിപ്പിന്റെയും ഉദ്ഗാലോചനയുടെയും ഫലമാണോ എന്ന ചോദ്യം, നിയമപ്രകാരമുള്ള അപ്പീൽ അല്ലെങ്കിൽ പുനഃപരിശോധനാധികാരിക്ക് നിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിയില്ല. എന്തായാലും, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 88-ബി (1)(ഡി) പ്രകാരം, കുറച്ച് വ്യവസ്ഥകൾ ഒഴികെ നിയമത്തിലെ ഒരു വ്യവസ്ഥകളും, ***"അവകാശികളായ ഉടമസ്ഥരുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം തീരുമാനിക്കുന്നത് വരെ, സിവിൽ, റെവന്യൂ അല്ലെങ്കിൽ ക്രിമിനൽ കോടതികൾ സ്വയം അല്ലെങ്കിൽ അവർ നിയമിച്ച റിസീവർമാർ വഴി താൽക്കാലികമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഭൂമികൾക്ക്"*** ബാധകമല്ലെന്ന് അപ്പീൽവാദികളുടെ അഭിഭാഷകൻ

7 എ.ഐ.ആർ 1972 ബോംബെ 122

വാദിക്കുന്നു. അത്തരം വാദത്തിന്റെ വിശ്വാസ്യത വിചാരണക്കോടതിയിലോ ഹൈക്കോടതിയിലോ പരിശോധിച്ചിട്ടില്ല. വകുപ്പ് 88-ബി പ്രകാരമുള്ള ഒഴിവാക്കൽ അപ്പീൽവാദികൾ/വാദികൾ ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് കോടതിക്ക് അറിയില്ല. എന്നാൽ ഇത് വിഷയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലേക്ക് പോകുന്ന ഒരു നിയമപരമായ വിഷയമാണ്. അതുകൊണ്ട്, സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിത പൂർണ്ണമായി ഒഴിവാക്കിയെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല. കുറഞ്ഞപക്ഷം, പരേതനായ ഒരു വ്യക്തിയുടെ എസ്റ്റേറ്റിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു റിസീവറെ നിയമിക്കുന്നത് വകുപ്പ് 88-ബി -യിലെ ഉപവകുപ്പ് (1)-ലെ വ്യവസ്ഥ (ഡി)-യുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുമോ എന്ന് പരിശോധിക്കാൻ സിവിൽ കോടതി ബാധ്യസ്ഥമായിരുന്നു.

26. അതിനാൽ, ഓർഡർ VII, റൂൾ 11(ഡി) പ്രകാരം വ്യവഹാരം തള്ളിക്കളഞ്ഞതിൽ വിചാരണക്കോടതിക്കും ഹൈക്കോടതിക്കും വ്യക്തമായ പിശക് സംഭവിച്ചുവെന്ന് കോടതി കരുതുന്നു. അതുകൊണ്ട്, അപ്പീൽ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു, വിചാരണക്കോടതിയുടെയും ഹൈക്കോടതിയുടെയും വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുകയും വ്യവഹാരം പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചെലവുകളെക്കുറിച്ച് ഉത്തരവുകളൊന്നും ഉണ്ടാകില്ല.

അങ്കിത് ഗ്യാൻ അപ്പീൽ അനുവദിച്ചു.